

GENERALDIREKTØREN
DR Byen
Emil Holms Kanal 20
DK-0999 København C
T +45 3520 3040
www.dr.dk

Maria Rørbye Rønn

23. april 2018

Du har den 19. februar 2018 klaget over programmet BørneMGP, som blev sendt på DR1 den 17. februar 2018. Efter at redaktionen afviste din kritik den 12. marts 2018, har du klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har nu gennemgået sagen og udarbejdet en indstilling til min afgørelse.

Jeg fremsender hermed indstillingen, hvis konklusion jeg har valgt at følge.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn
Generaldirektør

Kopi: Journalen

Jurachef Peter Skov

Etikchef Inger Bach

Redaktionschef Johanne Bagge

Gennemgang af sagen

Den 19. februar 2018 skrev [i det følgende 'Klager'] således til DRs programservice.

"Vi er nogle stykker, som synes, at det er meget problematisk, at I indleder børne MGP med voldelige scener. Hvorfor skal netop børn opdrages med, at hvis man ikke får sin vilje, så slå og sparker man?"

Er det Dr's hensigt at agere sådan fremover? Så skal vi ikke se programmet mere!"

Den 12. marts svarer chef for B&U, Johanne Bagge (i det følgende 'JB') klager:

"Vi ønsker på ingen måde at promovere voldelig adfærd ej heller at sende et signal om at det er "okay" at sparke eller slå hinanden.

Fælles for de scener du omtaler er, at de skildrer meget urealistiske scenarier, som aldrig ville finde sted i virkeligheden. Udvælgelsen af MGP-værter foregår naturligvis ikke på baggrund af en hård audition, hvor et barn opdrager og tester de voksne.

"Voldsscenerne" er desuden pakket ind i tegnefilms-lyde, grafiske skilte med "bang" og meget overdimensioneret strøm-grafik. Alt sammen for at understrege, at det ikke er virkelighed - men eventyr. Et andet fællestræk for de pågældende sketches er, at det er de selvfede og egoistiske voksne, der er galt afmarcherede, og børn der sætter dem på plads.

Når det er sagt, så er vi er bevidste om, at det indhold du omtaler kan være kontroversiel, men vi vurderer ikke at vi er gået over grænsen her. MGP er ikke udelukkende et børneprogram, men et familieprogram der gerne skulle tilbyde underholdning for børn i alle aldre samt deres forældre. Der er således tale om en stor målgruppe, der spænder meget vidt hvad humoren angår. Sidstnævnte er blandt andet årsagen til at man både kan opleve "slap-stick-falden-på-halen-humor" og raffineret voksensatire i selv samme program.

Vi er kede af, at I ikke har brudt jer om ovenstående indhold, men håber at I også i fremtiden vil kigge med når der er MGP."

Den 25. marts 2018 anker Klager sagen til mig. I begrundelsen står vedrørende DRs MGP:

"Hermed videresender jeg korrespondence med DR. om ikke at optrappe vold. Det ville være ønskeligt, om DR gik foran, med et godt eksempel på tolerance og medmenneskelighed. Der er alt for meget vold og egoisme i verden. Kunne det tænkes, at man ved at sende noget godt og fredeligt ud, også fik lagt op til, at man var mere tolerante og gode ved hinanden.

Det skulle måske forestille et eventyr, men - det var der altså ingen af os der kunne få øje på."

Om BørneMGP 2018

BørneMGP 2018 indledes med en film om værtstræning. En række af DRs værter for børn og unge bliver trænet og opdraget af en børnefigur. Hun benytter strømpistol som disciplineringsmiddel. Der er indlagt blå "tegneserielyn" (se bilag 1.), når barneskuespilleren giver værterne stød. Senere er der en slagsmålscene, hvor der er indsat en grafiks lydboble med ordet "bang". Sekvensen slutter med et fingeret slagsmål mellem to værter, hvor den ene får et spark og en lagkage i hovedet. Der er også her indsat lydboble.

DRs etik vedrørende børn og unge

DRs etik rummer et kapitel og børn og unge (kapitel 10). Heri står blandt andet: *"DR sender ikke programmer, som i alvorlig grad kan skade mindreåriges fysiske, psykiske eller moralske udvikling. Det er fx programmer, som indeholder pornografi eller umotiveret vold.*

DR skal tage hensyn til børnene i programlægningen, blandt andet ved valg af sendetidspunkter. Det gælder også for trailere. (...) DR betragter generelt personer under 15 år som børn. Derefter er de unge, hvor der også skal tages særlige hensyn, men ikke i samme grad som børn."

Endvidere står der at, *"DRs tilbud til børn skal i form og indhold være i overensstemmelse med målgruppens udvikling og behov. DR er opmærksom på hensynet til de yngste deltagere/de yngste i målgruppen. (...) Børns leg er ofte påvirket af, hvad de oplever på DRs programflader. DR er derfor bevidst om ikke at vise situationer eller detaljeret beskrive teknikker, som kan udvikle sig livstruende, hvis de kopieres af børn. Sker det alligevel, bør det efterfølgende advares."*

Indstilling fra lytternes og seernes redaktør

Om målgruppen. Programmet sendes ikke på en børnekanal, men på DR1 – DRs hovedkanal – klokken 20.00 en lørdag, fordi målgruppen – ifølge DR B&U – er alle aldersgrupper. Dog primært børn i alderen syv til 12 år, skriver JB. Det er tænkt som et bredt familieprogram.

Ifølge DRs egne bestemmelser har DR en forpligtelse til i sådan en situation at overveje, hvordan programmet eller enkelte elementer virker på de yngste i

målgruppen. DR må gå ud fra, at programmet har også meget små børn som seere en lørdag aften.

Effekterne. Sekvensen rummer nogle voldsomme effekter så som voksne værter, der bliver "opdraget" af et barn ved brug af strømpistol. Værterne foregiver at vride sig som følge af strømpåvirkningen. B&U forklarer, at man har grafisk lagt nogle blå lyn - tegneserie-strømgnistre - ind, for at det skal minde om en tegneserieeffekt og dermed understrege det fiktive og urealistiske i situationen.

På samme vis har B&U indlagt lydbobler med lydefterlignende ord som "bang" for at illustrere det tegneserieagtige i sekvensen. To værter slås, og den ene vært ømmer sig efterfølgende. Konflikten i hele fortællingen er, at en række værter slås om at blive værten for programmet, og de forsøger undervejs at snyde og slå for at opnå førerpositionen. Det er så barnets opgave at opdrage og straffe de voksne, så de kommer på plads og tilsidesætter sig selv som vært.

Sendetidspunkt.

Med hensyn til programsendetiden så var MGP lagt, så det var voksensendetid efter klokken 20. Målgruppen var ikke de mindste børn, men dog klart børn, da DR selv sætter skillelinjen mellem børn og unge (der kan tåle mere) ved 15 år.

JB anfører i et supplerende svar til mig, at programmet skulle oplyse, underholde og udfordre alle danskere over tre år. Konkret betyder det, at der skulle være indhold både til børn og voksne.

Det er en meget bred målgruppe, og DR har også ved andre svar oplyst, at det primært er børn i alderen syv til tolv, som MGP-programmet henvender sig til.

DR erkender, at det er både små og lidt større børn, der er kerneseere, og DR er klar over, at der er voldelige scener, som er "til grænsen", som det udtrykkes. Ifølge DR B&U tester afdelingen løbende nye børneprogrammer ved brug af fokusgrupper – for eksempel at man besøger en skole eller børnehave for at se, hvorledes børnene reagerer på et program. Intro-sekvensen til dette program var også testet på en gruppe børn i alderen seks til ni år -lidt yngre end selve kernegruppen.

Det kunne være en overvejelse, at DR i det videre arbejde kvalificerer sine egne iagttagelser af børn med en generel faglig viden fra psykologer med særlig indsigt i børns opfattelse og reaktion på medier. Det vil formodentlig gøre det nemmere at trække en grænse i forhold til børn i forskellige udviklingsfaser.

DR B&U havde i den omtalte sekvens forsøgt at afbøde de mest dramatiske effekter med grafik, så det ledte tanken hen på tegneserier og urealisme i animerede film.

Klager kritiserer selve DRs brug af en konflikt som fortælling, hvor voksne slås og konkurrerer om værtsrollen. Ifølge klager er DR med til at stimulere vold og egoisme i stedet for medmenneskelighed.

Det er B&U's redaktionelle valg, at man benytter sådan en fortælling som introduktion til et grand prix for børn.

Selv om DR lå inden for de etiske rammer og således godt "måtte" bringe en fortælling som denne, er det ikke det samme som, at fortællingen ikke kan forekomme skrap – og måske også for skrap – for nogle af de alleryngste seere. Det er ikke DRs opgave at sikre, at børn, som er uden for målgruppen, holder sig fra at se et program, som ikke er egnet for dem. Det er forældrenes opgave.

Men DR må også tage med i sine overvejelser, at der er tale om et meget populært børneprogram, hvor hverken børn eller voksne kan formodes at have en forventning om, at der vil optræde voldsomme effekter, som kan skræmme i hvert fald mindre børn.

Konklusion og sammenfatning

DR overtrådte ikke sine egne etiske regler, da man brugte voldelige elementer i en åbningssekvens til BørneMGP 2018. Den indeholdt blandt andet en fortælling om et barn, som skyder voksne værter med strømpistol, og der var indlagt et fingeret slagsmål mellem to værter.

Programmet var tiltænkt både børn og voksne, og det blev sendt på voksenkanalen DR1 klokken 20, efter børnesendetiden.

DR havde testet effekterne på en gruppe børn lidt yngre end denne gruppe, og ifølge DRs egne oplysninger kunne børnene afkode, at der ikke var tale om realistiske scener, hvor voksne værter fik stød af et barn.

Klager mente, at sekvensen var med til at fremme vold og egoisme hos børnene. Det er DR B&Us redaktionelle valg, hvilken fortælling, man benytter i en introducerende film til MGP.

Selv om klager ikke får medhold, rejser klagen et spørgsmål, som er værd at bemærke – nemlig hvor grænsen går. DR B&U angiver selv her, at man nok gik til grænsen for, hvilke effekter børn i alderen syv til 12 år bør udsættes for. DR kan med fordel overveje at supplere sine egne fokustests af børns reaktion med fagfolks generelle viden om, hvordan små og større børn reagerer på forskellige effekter for derved at få så godt og fagligt et grundlag for en bedømmelse i fremtidige optagelser.

Jesper Termansen, den 23. april 2017